

עפ"ג 43999/01/15 - ראובן סימן טוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כב' השופטים - י' נועם, ר' פרידמן-פלדמן ומ' בר-עם

עפ"ג 43999-01-15 ראובן סימן טוב נ' מדינת
ישראל

המערער
ראובן סימן טוב (במעצר)
ע"י ב"כ עו"ד א' אוחיון

נגד
המשיבה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט איתן קורנהאוזר) מיום 7.12.2014 בת"פ 517-05-14, לפיו נגזר על המערער עונש מאסר בפועל של 24 חודשים החל מיום מעצרו 29.4.2014; מאסר על תנאי; קנס בסך 6.000 ₪ ופסילה מנהיגה.

כתב האישום:

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, ב- 2 עבירות של תיווך לסחר בסם מסוכן וב- 2 עבירות של סחר בסם מסוכן.

על פי האישום הראשון, בתאריך 22.1.14, סמוך לשעה 22:00, ברחוב יפה נוף 2 בירושלים, מכרו המערער ואחיו יורם סם מסוכן מסוג חשיש לסוכן משטרתי (להלן: "הסוכן"), במשקל כולל של 19.15 גרם תמורת 1,700 ₪. הסוכן, אשר מכיר את המערער ואחיו, התקשר למערער וביקש לרכוש ממנו סם. הסוכן נתבקש על ידי המערער להגיע לביתו של יורם, ושם קנה מיורם סמים כאמור.

על פי האישום השני, בתאריך 12.2.2014 יצר המערער קשר עם הסוכן וסוכם על מכירת "רבע סוליה" של חשיש תמורת 1,700 ₪. יורם השאיר את הסם, במשקל 23.4 גרם, במקום עליו הוסכם, הסוכן לקח את הסם והשאיר תמורתו כסף, אותו אסף יורם מאוחר יותר.

על פי האישום השלישי, בתאריך 17.2.2014 מכרו המערער ויורם לסוכן סם מסוכן מסוג חשיש, במשקל כולל של 20.34 ₪, תמורת 1,400 ₪. הסוכן התקשר למערער וביקש לרכוש ממנו סם. המערער מסר לו להגיע למקום המפגש

הקודם, שם יהיה עבורו סם, ולהשאיר את הכסף במקום, וכך עשו.

על פי האישום הרביעי, בתאריך 12.4.2014 מכרו המערער ויורם לסוכן סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 24.05 גרם תמורת 1,500 ₪. הסוכן התקשר למערער וביקש לרכוש ממנו סם, שוב הושאר הסם באותו מקום, הסוכן לקח את הסם והשאיר במקום כסף.

תסקיר שירות המבחן:

2. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של המערער.

בתסקיר הראשון, מיום 21.10.14, הובאה התייחסות לרקע האישי של המערער, לרקע המשפחתי שלו, ולהיסטוריה עבריינית - המערער נחשף לשימוש בסמים, בעיקר מסוג חשיש, עוד בתקופת לימודיו בבית הספר התיכון. השימוש בסמים העמיק בגיל 21 והפך לשימוש מזדמן לשימוש אינטנסיבי בתדירות יומיומית, אשר נשא אופי התמכרותי. בשנת 2010 נשפט המערער בגין החזקת סם ותיווך בעסקי סמים, ונדון ל- 15 חודשי מאסר בפועל ולמאסר על תנאי. במסגרת פיקוח מעצרים באותו תיק עמד המערער בקשר עם קצין מבחן והופנה לטיפול במכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות, אך לא עמד עמם בקשר של טיפול מאחר שלא חשב כי הוא זקוק לטיפול אינטנסיבי. לדברי המערער, הוא הפסיק את השימוש בסמים למשך כשלוש שנים, וחזר לסמים בעקבות משבר אישי.

לגבי העבירות הנדונות לקח המערער אחריות מלאה. הוא טען, כי לא מדובר בסחר בסמים לצורך רווח כספי משמעותי אלא בעזרה לחבר. כיום המערער מבטא מודעות לבעיית התמכרותו ומביע נכונות להשתלב בטיפול אינטנסיבי על מנת להימנע מחזרה לשימוש ולמעורבות פלילית נוספת. קצינת המבחן ציינה כי קשה להעריך את מידת המוטיבציה הפנימית של המערער לכך.

קצינת המבחן התרשמה כי המערער בעל ערכים תקינים ובעל יכולת לתפקוד תקין מבחינה תעסוקתית, וכי קיים סיכוי לשיקום, לצד סיכון לחזרה לשימוש בסם בעתיד ולמעורבות פלילית נוספת. הומלץ על טיפול במסגרת קהילה לגמילה מסמים.

בתסקיר משלים מיום 9.11.14 ציינה קצינת המבחן כי המערער לא התקבל לטיפול במסגרת הקהילה, מאחר שהתרשמו מרמת תפקוד גבוהה יחסית וכי אינו זקוק לטיפול במסגרת כוללת ואינטנסיבית. כן התרשמו כי המוטיבציה של המערער הינה חיצונית וקשורה להליך המשפטי המתנהל. הומלץ לבדוק התאמת המערער לטיפול במסגרת מרכז יום.

גזר הדין:

3. בגזר דינו התייחס בית-משפט קמא לעבירות, לאמור בתסקיר שירות המבחן ולדברי אמו של המערער, אשר הדגישה את חשיבות הסיוע שמקבלים היא ובעלה מהמערער. כן התייחס בית-משפט קמא לטיעוני הצדדים - לבקשת המאשימה

לקבוע מתחם ענישה בין 7 ל- 18 חודשי מאסר לכל עבירה, ולגזור על המערער מאסר בפועל למשך 44 חודשים, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה, ולבקשת ב"כ המערער לאפשר למערער למצות את התהליך הטיפולי, בדרך של גזירת מאסר בשלושה אישומים ומבחן באחד האישומים.

4. בקביעת מתחם הענישה התייחס בית המשפט לעבירות בהן הורשע המערער ולנסיבות ביצוען, לחומרה שבעבירות הסחר בסמים ולמדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בעבירה של תיווך לסחר בסם מסוכן, ומתחם ענישה בין 7 ל- 18 חודשי מאסר לעבירות הסחר בסמים. לגבי רכיב הקנס נקבע מתחם בין 1,000 ל- 5,000 ₪ לגבי כל אחד מהאישומים.

5. אשר לעונש המתאים בתוך מתחמי הענישה - בית המשפט התייחס להרשעתו הקודמת של המערער בעבירות סמים, בגינה ריצה עונש מאסר של 15 חודשים; לאמור בתסקיר שירות המבחן לגבי תפקוד תקין במישור התעסוקתי; לקביעה כי המערער אינו זקוק למסגרת כוללנית לצורך שיקומו; להודאתו של המערער וקבלת אחריות למעשיו; ולהשפעת העונש על הוריו של המערער, הנעזרים בו בשל נכותם. כן התייחס בית המשפט לעונש שנגזר על האח יורם, שהוא נעדר עבר פלילי, הורשע בעבירה אחת של תיווך לסחר בסמים ובעבירה אחת של סחר בסמים ונידון ל- 8 חודשי מאסר בפועל.

בהתחשב בנתוניו של המערער וכן בקשר הטיפולי עם שירות המבחן בעבר, כעולה מהתסקיר, לא מצא בית המשפט לנכון להיעתר לבקשת הסנגור להטלת מבחן באחד האישומים, וקבע כי אם יחפוץ המערער בהליך טיפולי, יוכל לעשות כן במסגרת שב"ס.

לפיכך גזר על המערער עונש כמפורט לעיל.

טיעוני הצדדים בערעור:

6. ב"כ המערער טוען כי בית-משפט קמא החמיר בעונשו של המערער מעבר לראוי. לטענת ב"כ המערער, נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המערער הינן חריגות לקולא. נטען כי אחיו של המערער יזם את הקשר עם הסוכן המשטרתי ושכנע את המערער לבצע את העבירות. המערער, שהיה מצוי במצב משברי קשה, חזר להשתמש בסמים ונענה ליוזמת אחיו.

נטען כי שגה בית-משפט קמא בקביעתו כי המערער הפיק רווח בסך 6,300 ₪, בעוד הרווח לא עלה על 800 ₪. נטען כי בית המשפט לא נתן משקל הולם לנסיבות המיוחדות, ושגה בכך שדחה את המלצת שירות המבחן לשלב את המערער בטיפול במרכז יום. כן נטען כי שגה בית המשפט כאשר דחה את בקשתו החלופית של ב"כ המערער, להורות על העמדת המערער במבחן באחד האישומים, כדי לאפשר מהלך טיפולי בנוסף לעונש שיוטל עליו. נטען כי מדובר באדם שאינו בעל דפוסי התנהגות עברניים. הדברים עולים גם מהודאתו המיידית של המערער. לדברי ב"כ המערער, מדובר באדם נורמטיבי, המטפל בהוריו שהינם נכים. עוד נטען כי שגה בית המשפט בהתעלמו מהעונש שנגזר על אחיו של המערער, יורם, מאסר למשך 8 חודשים, כאשר אחיו של המערער היה יוזם העבירות ומעשיו חמורים יותר מאלה של המערער. לטענת ב"כ המערער, המאשימה ערכה הסדר טיעון עם האח, וויתרה לגביו על שני אישומים במטרה ליצור

שוני מלאכותי בין המערער לבין אחיו, כדי לפגוע בטענת המערער לפיה מעשיו שלו פחות חמורים משל אחיו.

המערער מבקש לאפשר מהלך טיפולי בדרך של העמדת המערער במבחן "טהור" בנוגע לאחת העבירות, ולהקל משמעותית בעונש המאסר שהוטל על המערער בגין יתר העבירות בהן הורשע.

7. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור; וטענה כי מדובר באדם שלחובתו הרשעה קודמת, ישב בכלא על אותן עבירות, היה שנתיים בפיקוח שירות המבחן וחזר לבצע עבירות גם לאחר שנענש. לטענתה, מדובר במי שבחר לעבור עבירות במודע, ולא מתוך מצוקה של התמכרות לסמים.

אשר להשוואה לאחיו של הנאשם, טענה כי האח הורשע בפחות עבירות והוא נעדר עבר פלילי, ולפיכך הפער בענישה הולם.

דין ומסקנות:

8. כידוע, אין ערכאת הערעור מתערבת בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בלבד (ראו, למשל: ע"פ 5265/12, 5483/12, **ארז עמור נ' מדינת ישראל** (27.12.2012), ע"פ 9437/08 **אלגריסי נ' מדינת ישראל** (12.5.2009), ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** (3.7.2006)).

לאחר ששקלנו את נסיבות העניין בכללותן, לא מצאנו טעות כלשהי בגזר דינו של בית-משפט קמא, אשר איזן כראוי בין השיקולים לחומרה לבין הנסיבות לקולא.

כאמור, המערער הורשע בארבע עבירות חמורות - שני אירועים של תיווך לסחר בסם מסוכן ושני אירועים של סחר בסם מסוכן. למערער הרשעה קודמת בעבירות סמים, בגינה נדון בשנת 2010 למאסר בפועל למשך 15 חודשים, למאסר על תנאי ולמבחן. נראה כי לא היה במאסר לתקופה זו כדי להרתיע את המערער מלשוב ולעבור עבירות דומות.

העונש שנגזר על המערער מגלם בתוכו גם את כל הנסיבות המקלות, ובהן - הרקע להסתבכותו המחודשת של המערער, הודאתו של המערער אשר קיבל אחריות למעשיו, רמת התפקוד של המערער בתחומים השונים כעולה מתסקיר שירות המבחן, ומידת ההשפעה שיש למאסר על הוריו של המערער.

אשר לבקשה להפניית המערער להליך שיקומי - מתסקיר שירות המבחן עולה כי בעבר נעשה ניסיון להפנות את המערער לטיפול במסגרת המכון הירושלמי לטיפול בהתמכרויות, אך המערער לא עמד עם המכון בקשר של טיפול מאחר שלא חשב כי הוא זקוק לכך. בתסקיר המשלים צוין כי המערער הופנה לקהילה הטיפולית "הר-טוב" שם התרשמו כי המוטיבציה שלו לטיפול הינה חיצונית וקשורה בהליך המשפטי המתנהל. לפיכך, החלטת בית-משפט קמא שלא להפנות את המערער להליך טיפולי, וקביעתו כי אם יחפוץ המערער בהליך טיפולי יוכל לעשות כן במסגרת שב"ס - לא נפלה בה כל טעות. למותר לציין כי אם ירצה בכך, יוכל המערער לפנות להליך טיפולי גם לאחר שישתחרר מהמאסר.

ובאשר לעונש שנגזר על אחיו של המערער - אחיו של המערער, להבדיל מהמערער, נדון בגין שתי עבירות בלבד. אמנם בכתב האישום שבו הודה המערער מופיע האח כמעורב בכל האישומים, אך מבחינת העונש שנגזר על האח, קובע כתב האישום בו הודה האח במשפטו. זאת ועוד, להבדיל מהמערער, שלו עבר פלילי בעבירות דומות והוא אף ריצה עונש מאסר בפועל, עברו של האח נקי. לפיכך, האיזון שעשה בית-משפט קמא בעונשים, תואם את נתניהם של המערער ואחיו, ואין בעונש שנגזר על האח כדי להצדיק הקלה בעונשו של המערער.

9. מכל הטעמים האמורים, לא מצאנו מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום ואנו דוחים את הערעור.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ה' בניסן התשע"ה, 25 במרץ 2015, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, שופט